„Magyar nyelv! Sarjadsz és egy vagy velünk / és forró, mint forrongó szellemünk!”

www.nyugatijelen.com

NYUGATI JELEN

Megjelenik Arad, Fehér, Hunyad, Krassó-Szörény és Temes megyében

9,00 lej

Polgári hetilap

I. (XXXVII.) évfolyam, 38. (9670.) szám • 28 oldal

Péntek, 2025. szeptember 26.



„Amire a figyelmünket irányítjuk, azt tápláljuk” 6.



Árva gyermekből asztalosinas, majd a festészet óriása 9.

5 948429 702387 38

Kelemen Hunor Hunyad megyében

Többszörös hídszerep

A kormánykoalíció komoly kihívásokkal szembesül. Első reformcsomagja az állami bevételek növelését célozza, hogy minél kevesebb hitelhez kelljen folyamodni. A második reformcsomag ellenben a kiadások lefaragását célozza, hogy versenyképessé tegye a gazdaságot. Idén maximum 0,3%-os növekedésre lehet számítani, a kellemetlen, de elkerülhetetlen intézkedések nélkül a gazdaság alighanem krízisbe sodródott volna. A kormánykoalíción belül további súrlódásokra lehet számítani, mindenekelőtt a PSD és az USR között, mivel előbbi az AUR-hoz átpártolt választó-rétege visszaszerzését tekinti prioritásnak. Kelemen Hunor belülről szembesül mindezekkel. Hunyad megyei látogatásán beszélgettünk el vele.



– Említette, hogy a szórvány nélkül az erdélyi magyarság nem lehet sikeres. Az utóbbi 25 évben – nagyrészt éppen a Hunyad megyei kezdeményezések nyomán – a szórvány felértékelődött az országos RMDSZ-en belül.

– Ez így van, így igazságos. Ezt minden egyes alkalommal meg kell erősíteni, hogy mindenki annak tudatában végezze a munkáját tömbvidéken és a szórványban is, hogy egymásra vagyunk utalva. Annak idején azt mondta volt Duray Miklós – nyugodjon békében –, hogy úgy képzeljük el a tömbmagyarság és a szórvány viszonyát, mint a kenyér belsejét és a héját. Ha a héj elvész vagy megkárosodik, a belseje kiszárad vagy elpenészesedik. Tulajdonképpen ezt a hasonlatot látom mindig magam előtt, amikor a szórvány–tömbvidék viszonya kerül szóba. Másrészt mi tudatosan úgy építkeztünk, hogy a szórvány érdekeit is figyelembe vegyük, adjuk meg azt a segítséget politikai, oktatási vagy bármely más téren, ami megerősíti a szolidaritást.

– Ha már a felvidéki példát említette, ők ott elvesztették a szórványukat, mi itt Erdélyben viszont megtartottuk. Ez politikailag is tükröződik, ott mélyrepülés, mi viszont erősek maradtunk, sőt, meg is erősödtünk a tavalyi választásokon.

– Összetettebb az ügy, minden határon túli magyar nemzeti közösségnek más-más a helyzete. Felvidéken történt egy olyan törés, amiből képtelenek voltak kilábalni. Remélem a következő választásokon sikerül talpra állniuk. Kétségtelen, az ő példájuk intő kell, hogy legyen mindannyiunk számára.

– Bem apó szavait is említette, miszerint „ha a híd elesik, Erdély elesik”.

– Igen, szimbolikusan a hidakat meg kell védeni. A hidak összekötnek, a hidak megerősítenek, a hidak közelebb hoznak egymáshoz és ilyen értelemben minden, ami a híd szerepét betölti a mi közösségünkben, az a közösség megerősítését szolgálja. A szórvány is egyfajta híd, de a vegyes vidék és a tömbvidék is ugyanúgy lehet híd.

– Aktuálpolitikai vizekre evezve, az RMDSZ kemény fába vágta a fejszéjét a kormányszerep felvállalásával. Tavaly mások csaptak egy nagy bulit, mértéktelenül ettek-ittak, sőt, a tányérokat és poharakat is összetörték, és most ki kell takarítani és kifizetni a számlát.

– Sajnos ez így van, az idei év a kármentés éve. Az RMDSZ 2023-as igazságtalan ellenzékbe szorítása után a kormány felelőtlen költekezésbe kezdett. Tudtuk, hogy baj van, de nem ismertük annak pontos mértékét. Az elrontott dolgokat ki kell javítani, s jövőre sem körvonalazódik sokkal fényesebb helyzet. Mi erre vállalkoztunk, lehet, hogy erőnkön fölül is, de lényegében nem volt más választásunk. A lelátóról nézni az eseményeket lehet, hogy könnyebbnek tűnik, de akkor nem tudjuk befolyásolni a döntéseket. Ha nem lettünk volna a kormánykoalíció tagjai, már eddig is születtek volna számunkra kedvezőtlen döntések, melyek a magyarságot akár hosszú távon is hátrányosan érintették volna, mint például a közigazgatási összevonások. Másrészt pedig az AUR mellett nem tudnánk mit kezdeni ellenzékben. Tudatos választás volt, igyekszünk a józan észt képviselni, igyekszünk a döntéseket abba az irányba befolyásolni, hogy számunkra elviselhetőbb legyen. A teher kétségtelenül nagy, ezt úgy próbáljuk szétosztani, hogy a kormányzás igazságos és méltányos legyen, mert ez az alap. Ha nem igazságos és nem méltányos, a politika előbb vagy utóbb elveszíti értelmét és legitimitását.

– Már sikerült két jelentős eredményt elérni, az Ön által említett közigazgatási összevonás elkerülése mellett a magyar tanintézmények megmentésére gondolok.

– Úgy indult az egész, hogy kell egy gyors közigazgatási átszervezés, csak 8 megye szükséges, a kisebb önkormányzatokat pedig össze kell vonni népszavazás nélkül. Román szempontból a hatékonyság számított, nekünk viszont a magyarság hosszú távú pozíciói, a lakossági arányok megőrzése volt a prioritás. Ezért ehhez mi nem járulhattunk hozzá és nélkülünk nem tudták átvinni. Ami az oktatást illeti, számunkra az volt a nagy veszély, hogy a kis létszámú tanintézményeinket felszámolják, vagy beolvasztják a többségi intézményekbe, hogy legyen meg az 500 diák a jogi személyiséghez. Elértük, hogy ezen rendelkezés ne vonatkozzon a kisebbségi iskolákra, hogy maradjanak meg úgy, ahogy eddig, mert a kisebbségi jogok eleve plusz erőfeszítéssel és ráfordítással járnak, nem lehet csak úgy összevonni az iskolákat. Az összevonás ráadásul a legsebezhetőbb közösségeket, a szórványt érintette volna leginkább, s csak kevésbé a székelyföldi tömböt. Az, hogy Románia nemzetileg sokszínű ország, az olyan gazdagságot jelent, amit meg kell őrizni és az igenis pénzbe kerül, ezen nem lehet spórolni. Sikerült elfogadtatni érveinket a kormánykoalícióban, iskoláink megmaradtak érintetlenül.

– Az RMDSZ a PNL-vel együtt középen helyezkedik el a kormánykoalíción belül, amolyan hídszerepet játszik a két radikálisabb szárny, a PSD és az USR között.

– Egy négypárti koalíció mindig magában hordozza a blokkosodás veszélyét. Ugyanakkor lehetőséget is teremt az egyensúly megőrzésére, ha valaki/valakik felvállalják a közvetítő szerepet a felek között. Politikai ellentétek nyilván vannak és lesznek, de ezeket úgy kell elsimítani, hogy kívülről ne is látszanak. A román politikában viszont a belső viták előbb vagy utóbb felszínre kerülnek, inkább előbb, mint utóbb. Olyankor nyilvánvaló, hogy az emberek elcsodálkoznak – na ezek már megint vitatkoznak. Mi nem szoktunk részt venni a blokkosodásban, ezért néha óhatatlanul a közvetítő szerep is ránk hárul. Vita mindig is lesz, a lényeg az, hogy legyen olyan józan ész, hogy ezt méltányosan kezelni tudja.

– Köszönöm szépen!

– Én is köszönöm!

CHIRMICIU ANDRÁS

Változások az egészségügyben: sokan maradtak biztosítás nélkül

Arad – Körülbelül 5700 olyan személy maradt biztosítás nélkül Aradon a 15 515-ből, akik családjuk révén voltak társbiztosítva, miután szeptember 1-jétől változások léptek életbe az egészségügyben.

Szeptember 1-jétől azok, akik házastárs, szülő vagy hozzátartozó jogán kaptak egészségügyi ellátást, a továbbiakban csak akkor maradhatnak a biztosítási rendszerben, ha önállóan fizetik a hozzájárulást.

Megszűnt tehát a társbiztosítottak kategóriája, és az eltartóknak egy 212-es nyilatkozatot kell benyújtaniuk a hozzájuk tartozó pénzügyi hivatalhoz, amelyben felsorolják az eltartott személyeket, akik után fizetni fogják az egészségbiztosítást. Az éves hozzájárulás összege személyenként 2430 lej, ennek 25%-át, azaz 608 lejt, a nyilatkozat benyújtásakor kell kifizetni az ANAF-nál, a fennmaradó összeget pedig 2026. május 25-ig kell kiegyenlíteni.

Angela Cosma, az Aradi Egészségbiztosítási Pénztár (CAS) igazgatója az Agerpresnek elmondta, hogy a korábbi 15 515 társbiztosított közül 9802 fő továbbra is regisztrálva van a rendszerben, mint biztosított személy. Ők vagy megtették a szükséges lépéseket, hogy megtartsák egészségbiztosításukat, vagy állami egészségügyi programok kedvezményezettjei.

Jelenleg összesen 5713 személy maradt biztosítás nélkül.

„Úgy gondoljuk, hogy ezek közül a biztosítás nélkül maradt személyek közül sokan regisztrálni fognak a rendszerbe, amikor szükségük lesz egészségügyi szolgáltatásokra” – nyilatkozta Angela Cosma.

Az aradi CAS felhívja a figyelmet arra is, hogy azok a diákok és egyetemisták, akik október 1. után töltik be a 18. életévüket, és nincs jövedelmük, kötelesek megújítani egészségbiztosításukat. Ehhez elég, ha leadnak egy iskolai igazolást, vagy bemutatják a 2025–2026-os tanévre érvényes diákigazolványukat.

TAKÁTS ÁGNES

